

BÖLINGE.

1729 beskrivs Bölinge : Ett förmedlat mantal Kronohemman.

Det finns tre gårdar i byn och åboar är : NILS LARSSON, PÅHL KNUTSSON och PER SVENSSON.

Byn beskrivs vidare : Tvenne särskilda husbyggnader. NILS LARSSONs manhus behållet, trenne uthuslängor med portar har något bristfälliga tak. PÅHL KNUTSSONs och PER SVENSSONs manhus, där Pål's stuga är bristfällig. Tvenne uthuslängor med portar har något bristfälliga tak. Trenne kålgårdar utan träd, hägnade med skeagärde, några humlestänger hör till hemmanet. Hemmanets gårdesgårdar bestå av skeagården. Sten finns 1/4 mil avlägset på utmarken eller kan ej med gropar uppläggas.

Åkern består av grus- och örjord med små kampersten uti, kan ej förbättras på något sätt. Giver i medelmåttig äring 1 1/2 och i god äring 2 korn. På ången finns något ale och björke samt smått boke på en backe, består annars av ljung, mossar och ringa gräsvall, behöver ej röjning eller dikning, beläget i vången. Hemmanet skrint till både åker och äng.

Utmark av ljung, bland backar, samfällt med Björsåkra och Brännehaga och Lyckets frälsehemman. Ett bokehult finns till detta hemman på utmarken 1/4 mil avlägset. En skvaltkvarn uti en bäck litet från gården på utmarken av ringa nytta. Inga andra härligheter.

Kronan behållit årliga räntan	28.16
Ladugården vid Laholm anslagit	1.16

Åboen NILS LARSSON fått av Kronan anno 1730 utan städja 1/3. PÅHL KNUTSSON fått 1/4 anno 1697 utan städja, sonen GUDMUND stadt anno 1730 med 10 daler för 1/3. PER SVENSSON stadt anno 1725 med 4 daler för 1/3.

Åboarna någorlunda behållna.

(1:2) = 1:8.

A.

NILS LARSSONs gård: NILS LARSSON dör 1752, men redan omkring 1743 hade gården övertagits av HÅKAN GUDMUNDSSON från Nordanå och dennes hustru INGIER SVENSDOTTER från Menlösa. HÅKAN dör 1783 men redan 1780 hade gården övertagits av sonen GUDMUND HÅKANSSON gift med PERNILLA KNUTSDOTTER från Berg men GUDMUND dör efter något år. Ånkan gifter om sig med OLA NILSSON från Pershult och dessa brukar gården något år innan de övertar OLAs hem i Pershult.

1785 är det skifte av brukare och kronoarrendator på både gård A och B. Det är därför omöjligt att med bestämdhet avgöra vilken gård som brukas av vem.

Vi får börja om från 1785.

SVEN HANSSON från Örkelljunga gifter sig med JOHANNA PERSDOTTER, gästgivardotter från Elnabygget och övertar en av gårdarna i Bölinge. Hustrun dör samma år i barnsbröd. SVEN gifter om sig med ÅSA LARSDOTTER från Sjönhult.

SVEN HANSSON dör 1803. Ånkan ÅSA gifter om sig med en JOHANNES NILSSON från Örkelljunga. Åsa dör i den svåra rödsotepedemien 1811, då inte mindre än 8 personer dog på mindre än en månad i denna svåra sjukdom. JOHANNES NILSSON gifter nu om sig med PERNILLA PERSDOTTER från Ydermossa.

JOHANNES NILSSON brukar och arrenderar gården till 1846, då sonen CARL JOHANNESSON gift med BENGTA SVENSDOTTER övertar. CARL JOHANSSON dör hastigt av "slag" 1855. Ånkan gifter om sig med JOHAN PETER BENGTSOON från Floalt Södergård.

Dessa brukar gården till 1883. JOHAN PETER och BENGTA tar undantag på gården och denna övertas nu av dottern CECILIA gift med skogvaktare SVEN OLSSON. Denna familj kom nu från skogvaktarbostaden Sjödala, som hörde till Hälede.

SVEN OLSSON blir även den som friköper gården, det sista kronarrendet i Bölinge.

SVEN OLSSON dör dock redan 1884. Ånkan CECILIA brukar gården till 1888, då hon gifter sig med sonen på granngården JOHAN SVENSSON och dessa blir nu de nya ägarna.

Gården övertas senare av dessas son ALGOT JOHANSSON.

1934 säljer denne gården till KARL JOHANSSON

19 köper STURE och INGA-STINA GUSTAVSSON gården

Sedan 19 är deras son RONNY GUSTAVSSON och hans hustru Lisbeth.

1913 gjordes en avstyckning från gården. Baronen F. Rosenörn Lehn förvärvar 1/27-dels mantal vilket får beteckningen 1:9.

(1:4) = (1:5) = 1:12. B.

PÄHL KNUTSSONS gård : PÄHL dör 1742. Gården övertas nu av sonen GUDMUND PÄHLSSON och dennes familj. 1782 övertas gården av sonen TURE GUDMUNDSSON. 1783 drabbas byn av rödsoten och 5 personer i byn dör under några dagar i denna sjukdom, bl. dem TURES unga hustru, endast 19 år. 1785 gifter TURE om sig med MALENA PERSDOTTER, gästgivar-dotter från Elnabygget. Dessa övertar nu en gård i Nordanå.

Liksom för gård A. är det här svårt att med bestämdhet fastställa rätt gård, eftersom två gårdar byter brukare vid samma tid.

Vi förutsätter dock att det är denna gård som övertas av ELIAS JÖNSSON från Örkelljunga, gift med KARIN JÖNSDOTTER från Smedjeryd. BENGT dör 1796 i en nytt fall av rödsot.

Gården övertas nu av sonen BENGT ELIASSON och dennes hustru MELENA från Ballinge. MALENA dör 1818. BENGT gifter sig nu med HELENA IFVARSDOTTER från Skromered.

BENGT dör 1828 och sonen JÖNS BENGTSOON övertar nu gården och det blir även han som den förste i Bölinge som får möjlighet att friköpa sitt kronohemman. Köpebrevet är undertecknat den 10/4 1832. Däremot finns ingen uppgift om köpeskillningens storlek.

JÖNS BENGTSOON dör 1864. Vid arvskiftet delas nu gården. Laga skifte hade ägt rum och avslutats 1862. Halva gården eller 1/6 mtl. övertar sonen CARL JÖNSSON som tidigare några år arrenderat en gård i Hälede.

1/12-dels mtl. köps av ERIC NILSSON från Ballinge o.h.h. JOHANNA.

Likaledes 1/12-dels mtl. av torparen PÅL ANDERSSON på torpet Rosenlund. Torpet förvandlas nu från torp till ägt lantbruk.

Vi återgår nu till CARL JÖNSSONS gård. Hustrun BENGTA dör 1870. CARL gifter om sig med GUNNILD PERSDOTTER från Fägrilt. CARL JÖNSSON dör 1886. 1888 övertas gården nu av sonen BENGT PETER CARLSSON och hans hustru CECILIA. Dessa är ägare till gården till omkring 1898, då den försäljs till KRISTIAN ANDERSSON och hans hustru KRISTINA NILSDOTTER. Omkring 1902 säljs gården till ANDERS INGVARSSON, denne får i varje fall lagfart på fastigheten det året. Denne hade möjligen ägt fastigheten något år innan lagfart söktes. Ty ny lagfart är daterad samma dag och år på FRITZ BENGTSOON o .h.h. HILDA ANDERSSON. (Hustrun här var dotter till Anders Ingvarsson) . 1904 får VIKTOR BENGTSOON o.h.h. ALMA från Bastena lagfart på gården. Omkring 1951 övertas gården av deras son ERIK BENGTSOON med hustru VIOLA. 1914 hade en avstyckning från fastigheten skett. Ett område om 1/45-dels mantal med beteckningen 1:13 köps av Baronen F. Rosenörn Lehn.

(1:3)= 1:10.

C.

PER SVENSSONS gård: Hustrun BENGTA dör 1765 och PER 1774. Redan omkring 1772 hede dock sonen SVEN PERSSON och dennes hustru BOEL övertagit gården. BOEL dör i rödsotepedemien 1783. SVEN gifter om sig med KIERSTIN KNUTSDOTTER, även hon dör i rödsot, 1807. På nytt gifter sig SVEN nu med en änka från Krogshult, JOHANNA. SVEN dör 1818.

Redan 1800 hade han överlätit gården till PER LARSSON från Knopparp och dennes hustru JOHANNA från Smöryd. PER dör 1838, hustrun och barnen brukar gården några år. Sonen BENGT PERSSON gifter sig med ELSA BENGTSDOTTER 1840 och dessa övertar nu gården.

Troligen var det BENGT PERSSON som friköpte gården i slutet på 1850-talet, men 1860 flyttar familjen till Ränneslöv socken och gården försäljs till HANS JÖNSSON och det är denne som först får fastebrev på gården. HANS var son till gästgivare Jöns Månsson i Elnabygget. Han gifter sig 1865 med INGRID PERSDOTTER från Örkellunga. Hustrun dör 1869. HANS gifter om sig med INGRID JOHANNISDOTTER, även hon från Örkellunga. Familjen flyttar till Örkellunga 1874. Gården försäljs och nya ägare blir SVEN JÖNSSON och hans hustru PERNILLA, en familj som tidigare brukat en av Vallens arrendegårdar i Eket. PERNILLA dör 1885, SVEN som med åren blivit blind överlåter gården till sonen JOHAN SVENSSON. Men när denne 1888 gifter sig med änkan på granngården, säljer han gården till svågern BENGT PETER PÅLSSON, gift med Johans syster ANNA-STINA. Dessa hade tidigare varit bosatta i Örkellunga socken.

1903 köps gården av ALFRED HANSSON och dennes hustru HILMA NILSSON.

1939 övertas gården av deras son SIMON HANSSON

Även ifrån denna gård avstyckas ett område på 2/45-dels mtl. som försäljs till Baronen F. Rosenörn Lehn. Detta får beteckningen 1:11. Försäljningen är samtidig med de övriga gårdarnas.

Ägostyckningen av gård B.

1:7.

Denna hemmansdel köps vid Laga skifte ifrån gård B. 1862 av ERIK NILSSON från Ballinge . Denne gifter sig 1866 med JOHANNA PERSDOTTER från Knopparp. ERIK dör troligen 1912 och gården övertas nu av sonen KARL ERIKSSON.

Även ifrån denna gård köper Baronen F.Rosenörn Lehn 1913 ett område om 1/90-dels mtl. vilket får beteckningen 1:15

Torpet ROSENLUND eller 1:6.

Från Brännehag kommer 1859 en familj till Bölinge och tar upp ett litet torp som man kallar ROSENLUND.

Familjen var PÅHL ANDERSSON från Björsåkra och dennes hustru JOHANNA JÖNSDOTTER från Killhult. Vid laga skifte i byn 1862 får dessa nu möjlighet att friköpa sitt torp och blir nu tilldelade 1/12-dels mantal. Torpsnamnet försvinner nu ur handlingarna och deras lilla gård får istället fastighetsbeteckningen 1:6..

PÅHL dör 1878 och JOHANNA 1880. Enda barnet dottern Kristina flyttar till Tossjö och gården säljs till handlanden NILS GUDMUNDSSON och dennes familj

Torpet ROSENDAL.

1844 kommer drängen CARL BERGSTRÖM o.h.h. ANNA från Örkelljunga till Bölinge. De bodde först inhyses på gård B. som gift drängfamilj. Efter något år får man tillåtelse att anlägga et litet torp som man kallar ROSENDAL. C.BERGSTRÖM dör 1881. Ännu 1895 bor änkan ANNA kvar på torpet. Familjen hade haft 8 barn, men endast dottern MATILDA uppnådde vuxen ålder. Hon dog 1889, 30 år gammal.

Egron Johansson skriver om detta torp: Ett femtiotal meter från strandkanten av Svartesjö hittar vi resterna av ett gammalt torp, som enligt vår sagesman, ej varit bebott under detta sekel. Det syns av de väl bevarade murarna, att den nedersta delen av väggarna var stenmur upp till fönsterhöjd. Detta hade en liten men dock förmån för dess innevänare; att slippa golvdrag. Traditionen berättar, att torpets siste inbyggare var ett fruntimmer som kallades "Skräddare Anna". Området närmast torpet, som nu är beväxt med vacker granskog, har en gång varit odlad mark. Det syns av de små upplagda stengärdena. Mannen var byskräddare.

Torpet SJÖHOLM.

1862 kommer familjen GUDMUND BENGTTSSON till Bölinge och anlägger ett torp som man kallar SJÖHOLM. Familjen kom närmast från Smedjeryd men hade tidigare även bott i Lycket och i Ydermossa. Familjen bor kvar på torpet ännu 1895. GUDMUND hade dött 1891 men änkan STINA bodde kvar. Barnen var utflugna. Äldste sonen Nils Gudmundsson var hemmansägare på Bölinge 1:6.

Baronen F. Rosenörn Lehns fastighetsinnehav i Bölinge o Björsåkra.

1913 gör denne baron stora inköp av främst skogsmark från byarna Bölinge och Björsåkra samt Hälede .

Från BÖLINGE : områdena 1:9, 1:11, 1:13 och 1:15.

Från BJÖRSÅKRA: områdena 1:5 och 1:7

Från HÄLEDE : området 1:6.

Området i Hälede var det första som Länsbaron FREDRIK ROSENÖRN LEHN förvärvar. Han får lagfart på detta redan den 11/3 1912, köpet torde då troligen ha skett 1911.